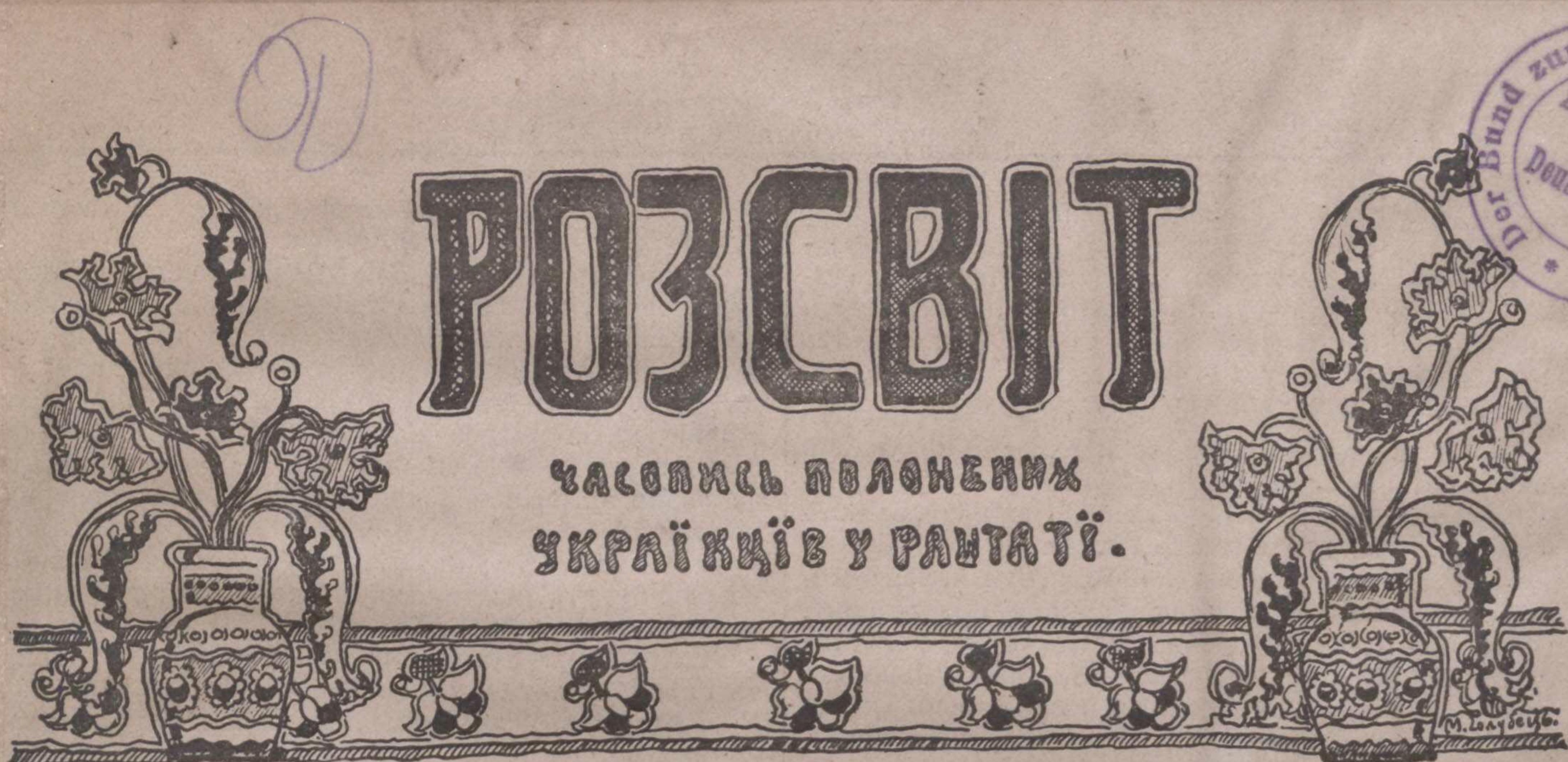

EDIC

Vertraulich!
Nicht für die
Öffentlichkeit bestimmt.

РОЗСВІТ

ЧАСOPИСЬ ПОЛОНЕННИХ
УКРАЇНЦІВ У РАШТАТІ.

Видає громада „Самостійна Україна“.

Виходить кожної середи й суботи.

Ціна одного примірника 2 пфен.

Ч. 65. — Раштат, субота 20. (І) січня 1917. р. — P. I.

До всіх Громадян Раштатського табору.

Високоповажані Панове Товариші!

Коли пробив кінець тяжкого для нас і нашого несчастного краю 1916-го року, наспіла урочиста заява союзників Росії, що вони всі, разом з росією, стоять за свободу, вільний розвиток і самостійне державне життя всіх поневолених народів!

Ми знаємо, як виглядає російська свобода, який вона готовить Україні вільний розвиток і якими прокляттями стрінула-б вона наше самостійне державне житте!

А проте, Панове Товариші, війна після відкинення Росією і її союзниками мирового предложення мусить піти далі по лінії визволення поневолених народів росії.

За самостійною Польщею 1916-го року мусить повстati в наступаючім 1917-ім році самостійна Україна!

Невтомною дружною працею, Панове Товариші, готовимося до великих подiй на нашій скрівавленій землї.

Приспани Україну, окрадену з її матеріальних і духових богацтв збудили вороги!

Наближається час, коли Дніпро понесе кров ворожу у Чорне Море.

Хай швидче наступає сей тяжкий і великий час.

Бажаю, щоб він всіх нас застав готовими, обєднаними одною ціллю, одним бажанням сповнити заповіт нашого Пророка в наступаючім 1917-ім році!

За Союз визволення України: Ол. Скоропис.

До відповіді порчвірного порозуміння.

На кінець десять союзних держав відповіло на предложеніе Вільзона про мирні переговори.

Це незвичайно важний історичний документ, в якому союзники відмовляють ся від переговорів з осереднimi державами.

Рівночасно в своїй відповіді виставляють цiли, во імя яких проводять вiйnu, а також в перший раз за весь час вiйni розкрили карти та показали всьому свiтовi, чим вони прикривали ся.

Свобода кожної національності, незалежність малих держав, справедливiсть, цiлiлiзацiя i т. д. не перестають кричати союзники з самого початку вiйni.

Нiхто nїколи не вiрив цим красним фразам тому що дивно було уявити в ролi заступникiв малих нацiй, культури i свободи, постiйного гнобителя нацiонального розвитку, елементарної горожанської свободи жандарма Росiю, або ту саму

Англію, що гнобить Ірландію, Індію і других.

Красна фраза десяткох про свободу справедливості і т. і. декому подавала надію в правдивість цих слів, але сумнів остаточно нас покидає, наколи ми приглянемося до цілий, які хотяться сягнути в цю війну 10 держав, а також і до деяких місць в їх відповіді.

„Ми також, як і Америка, глибоко почуваемо необхідність припинити війну, за яку несесть відповідальність осередні держави“. і даліше, замість реального предложення почати мирні переговори, читаємо: „Ми є переконані в тому, що зараз абсолютно неможливо розпочинати мирні переговори“. А далі знову, як би для того, щоби підсолодити гірку пильлю, яку пани цівілізатори підносять цілому світові, розпинають ся в запевненнях, що не хотять мирити ся во імя справедливості, цівілізації, культури і т. д.

Але й після цього самим союзникам видається невистарчаючими їх запевнення і предкладають слідує: „Пан президент хотів знати ціли, які ми ставимо собі в цій війні, і ми цілком отверто можемо їх сказати, а то: увільнення Бельгії, Сербії, Чорногорії, повернення їм усіх ушкодовань, що наробила війна, повернення Росії Польщі, Франції Ельзас-Льотарінгію і увільнення Румунії, перевести реорганізацію цілої Європи на підвалах справедливості та прав усіх великих і малих народів“.

Можна смілово сказати, що такому бажанню найшло ся би дуже мало противників, бо всі народи „не уряди“ хотят скінчити війну без занятих земель.

Але на жаль це не є ціллю союзників. Смішно було б розпочинати війну за незалежність Бельгії, Сербії, або повороти занятих провінцій Росії, Франції і Румунії, бо вони і так до війни належали цим державам, а стратили свої території, завдяки лише війні. Отже це обсolutno не було ціллю союзників розпочати війну. І дійсно лише при кінці своєї відповіді не обережно сказали ясно дійсні домагання. „Ми жадаємо поворота всіх провінцій віднятих війною, освобождення Словаків, Чехів, від чужого панування (себ то Австрійського), освобождення народів (Арменів) від Турецького панування та відкинення Туреччини з Європи, тому що Туреччина становить ся ворожо до західно-європейської цівілізації“. Що думають союзники під поворотом провінцій взятих війною?

Наперед поворот Франції Ельзас-Льотарінгії, де яких провінцій Італії і Румунії, що ніколи їм не належали. Віддачу колишніх польських земель до Росії, бо цілу Польщу фактично дають під опіку всеславянської захисниці.

Далі жадають освобождення Словаків, Чехів, Словінців від чужого панування, але тільки панування, бо о самостійнім життю зовсім не згадують.

Цим вони зазначають, що панування над тими народами може бути тільки захисниці славянських народів „Матушки Росії“.

Під аргументом відкинення Туреччини з Європи, як ворожу європейської цівілізації—треба розуміти бажання прибрести до своїх рук Царгород та Дарданелі з турецьким населенiem і передати „висококультурний“, та близький до західно-європейської цівілізації Росії. Але у відповіді не згадують, чи буде турецькому населенню близьке, не чуже таке панування.

Після цього нам стає ясним, що значить культура, свобода малих націй.

Наколи панове з Лондону, Парижу і Петербургу пеклюють ся так про свободу малих націй, то як вони рішили поставити ся до тих народів, що цілими віками стогнуть у російській тюрмі.

Чому вони мовчать і не говорять про нас, Українців, котрі під рідним пануванням славянської захисниці Росії більш як 250 років носять заковане ярмо, позбавлені навіть говорити на рідній мові.

А жди котрих різали тисячами, та ще й не раз будуть різати серед білого дня на вулицях висококультурної Росії?

А Фини, Татари, Поляки, Вірмени, Грузини і теперішні приятелі Румуни?

Кричать о крівавім пануванню Турції над Вірменами.

Не вже так скоро забули про Вірмено-Татарську різню заряджену російським урядом на Кавказі в 1905. р.

А нещасні Ірландці, а сказочно богата Індія з 300 мільйонами вимираючим населенiem?

Ще тисячу прикладів можна пригадати, які говорять за будучу свободу, культуру і цівілізацію.

Ось що значить для всіх малих націй красні фрази про свободу.

Російський уряд катував нас, і наколи в цю війну не зломлять мирового палача, то катуванню не буде кінця, і ми, як поневолена нація, протестуємо перед всім світом проти такої захисти наших інтересів, бо нас хотять ще гірше закувати.

Ми покликуємо ся до дійсної справедливості, та правди і звертаємо увагу цілого світа на той страшний шлях мук, зневаги, варварського поведіння з нашим національним і людським почуттям, на який кинув нас російський уряд заступник поневолених народів.

З ДОБРИМ РАНКОМ.

З добром ранком, мій земляче,
Дивись—ранок золотий
Тебе радісно вітає,
Ти ж похнюпав ся—сумний!

Встань, покинь свої турботи!
Кинь ціпок—візьми мечи...
Чуєш?—вже до бою грає
Краю рідного сурма.

Сором брате, сором, любий,
Сумувати, як усі
Одностайно встали й взяли
В руки добрії мечі.

Встань же, брате, кинь турботи!
Геть ціпок—візьми мечи!
Чуєш?—вже до бою грає
Краю рідного сурма!..

М. Чалий.

Розмова двох товаришів про українську справу.

Товариші, котрих розмову я подаю у цій статті, є між собою близькі землячки з Полтавщини.

Один із них хоч не дуже освічений, а зато багато тут ся між людьми і крім того багато читав українських книжок, з яких довідався про минувшину нашого народу.

Другий—хлібороб, котрий тілько й знав, що своє село та повітове місто.

Цей хлібороб прийшов до свого землячка поздоровити його зі святом.

За шклянкою чаю згадували вони дім, родину, а на решті хлібороб звернув розмову на українську справу.

— „Ти кажеш, Павле, що ще дома знав, що ти є Українець, і що була колись вільна Україна, а я дома нічогісінько не знав.

Розкажи ж мені, як ти довідався про те, що ми є Українці.“

— „Вештаючи ся поміж людьми, каже Павло, — я багато наслухав ся про наші стародавні часи, а крім того читав українські книжки, з яких довідався, що наш народ жив колись самостійним життєм; що колись були запорожські козаки, котрі завзято боронили свій народ від ворогів. Читав про гетьманів, котрі піклувалися, як би вивести свій народ на гарну дорогу, читав про те, як наш народ нападали з усіх боків вороги, і він бився, як риба об лід, щоби вивернутися з під них. Через те наш народ шукав допомоги від других народів і злучився з Москвою, думаючи, що одновірці Москалі при нагоді будуть заступати ся за нього, а ті братчики, Москалі, замість того, все що було у нашого народу, знищили, придушили його самого і тепер кажуть, що ніякої України не було і не може бути.“

Тепер я тобі роскажу, земляче, які я враження переживав, як побачив булаву наших гетьманів.

Ти знаєш, що я був у Петербурзі. Пробувавши там, як вірючий, пішов у Преображенський собор Богу помолитися. Зайшовши туди, я поба-

ФЕЙЛСТОН.

Одному з журналістів парижського журналу пощастило відкрити секрет, в залежності від якого міняється російський кабінет міністрів. А відкрив він ось як:

Під час засідань конференції почвірного позозуміння в Римі, туди не був допущений жадний журналіст. Тоді один із них пустився на хитрощі, гадаючи дещо довідати ся з приватної розмови двох головних виновників теперішніх подій: Англійця Льойда Джорджа та Француза Бріяна.

Коли ці два мужа достойні оден другого вступили до казіно перекусити, посунувся за ними і наш журналіст. Але під час закуски нічого не довідався, хоч як пильно наставляв вуха в бік, де сиділи ці два „велетні“. Вони так були заняті смакуванням страв, що не перекинулися між собою жадним словом.

Аж коли вони наповнили шлунки, і повеселішли їх облича, то здавалося, що розмова починає накльовувати ся, та в цей час Бріян пропону-

чив багато чужоземних воєнних відзнаків. Між тими відзнаками біля дверей, праворуч, уздрів я і булаву наших гетьманів. Лежить вона на двох великих цвяхах, забитих у стінку, а під нею прибита табличка, на якій надруковано: „Булава малоросійських гетьманів.“

З початку я дуже зрадів, що бачу відзнаку, яка пригадує мені колишнє вільне життя нашого народу, а потім зявилася у мене думка: чого ж вона тут лежить? Після цієї думки я пригадав усі нещастия, які койло московське правительство нашему народові, що воно відібрало нам все те, що збудували ми віками, для чого не жаліли життя, а тепер ще й сміють ся над нами. Тяжко мені стало в ту хвилю, так тяжко, що й висловити не можу. І дивлячись на ту булаву мені так і хотілося крикнути: „Віддайте нам, то наше! То та відзнака, що пригадує нам, що наш народ жив колись самостійним життєм“.

Наші діди думали, що Москалі будуть нашими приятелями тай зізналися з ними, але Москалі показали, що вони завзяті вороги наші. Здерли з бідної України те покривало, що колись вона ним красувала ся. Як хижі звіри підкрави ся до української душі, ухопили її в свої лапи, подряпали її у ті рани напустили московської отрути, і покрила ся українська душа московськими струпами.

Отакі то вражіння я переживав, товаришу.

Я знов, товаришу, що зявлялися фахові лікарі для української душі, то були наші письменники, і після їх ліків струпи поволі злазили, але московське повітрє не давало злущувати ся тим струпам.

Аж тепер під цю світову заверюху я бачу, товаришу, що є гарні ліки для української душі і лікарі є гарні, і повітрє подиха приємне.

Слухач.

Не звідти почали.

Росія давно вже почуває, що лад у неї лихий.

З вибухом війни почутте це загострилось, і в Росії почалися орігінальні реформи—зміни.

вав Льюїд Джорджеві партію на біліарді, і вони посунули до салі. Журналіст хотів уже залишити їх, бо що ж за політична розмова може бути в цих панів під час гри, та намислив ся таки і програв ся й собі за ними.

Гра почала ся.

Бріян програв партію за партією і се, видно, розгнівил його. „Ставлю презідента російських міністрів—Трепова на кулю 15,—пропонував він, „коли положите сю кулю в середину направо—має він уступити“.—„Приймаю“, відповів Льюїд Джордж і справді мистецьким ударом кія о кулю зрізав її. Куля впала в середню лузу направо, а за нею і Трепов полетів з презідентського крісла.

„Тепер“—каже Льюїд Джордж, „ставлю вашого кандидата Протопопова на кулю 11,—посадете сю кулю в лузу, куток наліво—сидіте Протопопов на президентське крісло“. Бріян прийняв. Всім корпусом тіла навалив ся він на стіл, довго цілив ся і з рештою, що було сили, вдарив кієм по кулі. Але за сильно. Куля два рази обійшла біліардний стіл, ударила ся о борт правого боку і

B.D.I.C

А як повела ся шаленна агітація, що все лихо, нещастє і зло повстало від Німців, то стали завзято змінити все, що мало німецьке походження.

Зміни ці переводяться вже третій рік; давнином-давно добралися до назисків турецького походження, і не знає на чому закінчати.

Може надійде хвиля, що і Ромни охристять у „Ромнов“, або щось інше.

Але порядки все лихі.

В чому ж причина невдачі?

В чому корінь зла?

А вони лише в тому, що змінювати почали не звідти.

Що починали з самого Петербургу — то правда.

Треба ж було — ще вище, аж з самісінського верху.

Передовсім треба змінити дінастію, пануючу царську родину.

Бо хотіть і вірить тепер вся темна Росія, що батюшка — цар у неї походить із старинного боярського роду, хотіть ніхто в Росії не сміє й пікнути противного, але все рід Готторпів-Гольштинських чужого походження.

Як би змінили псевдо-романівську дінастію, то певне позбулися би безладдя і не прийшло би робити Рухловок та Треповок ріжних.

Рибак.

ПІД РІЗДВО.

Мамцю! пусти мене, мамо,
Хльопці зібрались все всі.
Піду і я на сцедлівку,—
Мамцю, голубко,пусти!
Казис, цобіток не маю,
Й ти без хустки опять...
Знаю, мамусю, я знаю—
Тато не велнуть назад!
Вцола я бачив Ялину,
Бозе,—казала вона—
Там, як кацала дитину—
Спо за стласна та війна!..

провалила ся в середню лузу наліво. Бріянів кандідат провалився. Журналіст дрожачими руками гарячково записував у нотатку таку несподіванку.

„За мало займалися спортом“ — засміявся Льойд Джордж.

„Черга на моого кандідата, князя Голіцина. На яку кулю ставите його?“

Бріян поглянув по кулях, вибрал найзлішшу точку кулю 7 і пропонував положити її дуплетом у куток направо.

Та недаром Льойд Джордж вживав багато ріжного спорту за молодих літ. Товчком, що ледви торкнувся кулі, покотив він її до борту наліво. Куля штовхнула ся о борт, помалу відійшла і легко сіла в лузу куток направо.

Льойд Джорджів кандідат пройшов.

Довше грati Бріян не захотів, оправдуючи ся загубленою рівновагою, і вони лишили казіно.

Журналіст тим часом стрімголов летів до редакції і здер з редактора потрійний гонорар за цю новину.

Так з трьох ударів кісм по кулі утворився новий російський кабінет.

Пахом.

Мотля її лозказала,
Бацис, слузила вона,
Де за ланеними ходить
З клестом целвоним сестла.
Там вона бацила... Бозе!
Кілько там хволих лезить!—
Той без ноги, той безлукий,—
Всі вони плачуть, кликати...
Скілько їх,—казе Ялина,—
В землю сховали узе,—
Мозе й насий татуньо
Тозе в могилі гнє?..
Мамцю! знову ти плацис?
Знову ти хволя?.. болить?..
Ех, якби був насий тато,
Все він зумів би купити!..

М. Чалий.

Із життя шахтарів.

„Зробиши кілька екземплярів, даси підписати і тоді розклейши“ — так наказав хлопцеви інженер-управитель копальні, передаючи нову оповістку, написану ним до робітників, і пішов собі до дому, задоволений собою і тим, що сьогодня хазяїн дякував йому за його щиру працю й здібність до управи підприємством.

На другий день рано виготовлені хлопцем оповістки, уже підписані власною рукою пана управителя, біліли на всіх найвидніших місцях.

Читають робітники нове розпорядження і з прокляттям відходять, бо дійсно гідке воно було. Воно касувало дотеперішнє право робітників на одержання вугля для отоплення своїх помешкань.

В той час як одні читали таку гидоту, другі, ще не повідомлені о тім, що за радість чекає їх сьогодня після скаженої праці, довбають сотнями молотів скелі вугля, якого і кусника не матимуть для себе. Раз-по-раз, через кожді три-п'ять хвилин, бе сигнальний молот, і машина важко дихаючи, тягне на поверхню все нові й нові повнісінсько набиті вуглем вагонетки, — велику радість для капіталіста, і німіх свідків страждань робітників.

Так ніж, треба відобразити їм і саме необхідне, треба все загарбати ненаситним, бо який би вже не був великий зиск, він все здається за малий, все не може задовільнити жадоби капіталістів, які до того мають ще й таких гарних поміщиків, як наш управитель.

Він написав оповістку і уже рахує, яким процентом збільшить ся економія, і який процент припаде на його долю. Байдуже йому те, що шумлять робітники, він добре знає, що страйку не буде, що вони давно залякані; добре знає він, що нікуди дітися їм тепер, бо зима стоїть на дворі. Сміючи ся, хвалити ся він перед своїми приятелями, такими ж як і сам, про те, як гарно стоїть у його справі.

І справді — пошуміли робітники та так нічим і кінчили. Распорядження ввійшло в силу — робітники лишилися ся без вугля.

Гіркі наслідки потягло за собою распорядження. Каждого дня діставали робітники кару за крадіжку вугля, або деревя, бо коли не можна було дістати в гуманний спосіб, то треба було або украсти, або дрожати від холоду.

Нужда примушувала робітника ставити злодієм. Але хто ж крав у кого? Робітник бере кусник вугеля, який він сам дістав ціною свого здоров'я а часто й життя. і за це дістасе кару. Дивно й гірко, гірко до сліз.

Чи можливо так нищити людину? Можливо, як бачете, але не довго.

Тяжко переживали робітники цей час, шукали способів боротьби, але побороли ся не вони, а їх жінки. Без відома чоловіків зібрали ся вони й пішли до пана-управителя. Глузуючи, балакав він з ними, сміяв ся в очі й казав: „Байдуже вам, ви й так маєте забогато, чого ще потрібно вам“,—і так доглаузувався до того, що не витримали бідні жінки й тутка на місці розправили ся з ним, зіставивши його ледви живого.

Допит був невеликий, що візьмеш з жінок, але на далі за то був вуголь, було тепло, а у пана-управителя були відзнаки його щирої служби на користь хазяїна.

Горняк.

РІЖНІ ВІСТИ.

СПРАВА МИРА.

Переступаючи на новий рік, часописи із ріжніх держав пишуть, що мир мусить прийти в цьому 1917 році, а російський міністер торговлі, на запит одного кореспондента, рішучо відповів, що мир настане літом цього року.

ЗАНЕПОКОЄННЯ В РОСІЇ.

„Нове Время“ від 2. січня н. с. поміщує статю М. Меньшикова, в якій у сумних картинах має теперішній стан Росії. „Ми переживаємо,—каже він між іншим,—глибоко важний зверх—історичний час, із хроніки которого будучі драматурги напишуть трагедії.“ А далі він наводить слова посла Мілюкова, сказані ним у Думі. „Ми переживаємо страшний момент, сказав п. Мілюков, у своїй промові 16. грудня (ст. ст.),—на наших очах громадська боротьба виступає з рамок строгої законності і вертається ся явна форма 1905 р. Неможна, панове, відмовляти, що в „общественных“ заявах є й такі ноти. І вони служать пересторогою власти не в зміслі поліцейським, а в зміслі політичним. Хай не кажуть, що тут на сцену виходить вулиця,—це, панове, не вулиця, це тіж самі соціальні елементи, до яких належити і ви самі. І самі різкі предложення на „общественных“ зіздах часто роблять ся самими правими елементами. Російський політичний рух прийняв знов той один фронт, який він мав до 17. октября 1905 р. Але ці 10 років пройшли не даремно. Розміри і форма певно будуть тепер інші. І ось у цей момент купка сліпих і безумних требують згинити біг тою могутного ручя... Час не жде. Атмосфера переповнена електричеством, у воздухучується ся прихід грози. Ніхто не знає, панове, де і коли прогремить удар.“

Так є, але про це говорити не дозволяють. Заставляють мовчати. „Але наслідком цього,—Меньшиков,—організованого мовчання виходить не тишина, а шум, тілько фантастичний і приймаючий преступний тон.“ А щоб препинити надходячу грозу, Меньшиков радить: „треба знов мобілізувати свободу.“

Меньшиков писав цю статю тоді, коли, як

він сам каже: „запахло свіжо-пролитою чоловічою кровю (кров Г. Распутіна, труп якого нашли в ріці в Петрограді) в таємницу ніч після розпуску Государственої Думи, після громових прощальних промов і злих пророчеств.“

Зміна міністрів, гостра критика правительства зі сторони членів Думи, вбиство любимця царевого Гр. Распутіна, заворушення в цілій державі—отце стан, в якому опинила ся „освободителька“ Росія.

Пробіє грізний час,—і ми будемо вертати ся до рідні не зі страхом, а з вірою в краще і будемо лічити рани незаслужних страждань.

З ПРИВОДУ ПРИКАЗА ЦАРЯ.

12. декабря ст. ст. Микола II написав приказ до салдатів, в якому він відкидає мирові заходи Німеччини та запевняє, що буде бити ся до того часу, поки в Росії не буде ні одного ворога. Рівночасно там же зазначується, що Росія має завоювати Дарданелі й Константинополь. Не вспів цього сказати, як уже появилось ся товариство, яке поширює думку про потребу такого завоювання, і щоб салдати далі били ся. А англійський посол Бюкотен заявив гостям на банкеті на новий рік, що він, а рівночасно й ціла Англія була за те, щоб Дарданелі й Константинополь дісталися Росії.

Дивно, що цей посол забув те, як завзято Англійці протестували проти заяви Трепова в Думі місяць назад, про такі бажання Росії. В тім приказі Цар не забув пригадати Полякам, що на нього Бог положив задачу визволення Поляків та зеднання їх під скипетром російських царів (Бач куди верне. Сам собі не воріг.—Редак.). З цього приводу страшенно затрубили часописи почвірного порозуміння, а головно—російські. Чого тільки не обіцяють, щоб Поляки попали ся в сільце. А „Нове Время“ ось як яку мельодію наспівує їм: „В приказі його імпер. величества точно і ясно сказано, що в задачі Росії в теперішній великій війні входить між інчим „создані свободної Польщі зі всіх трох нині розрізнених областей“.

„Свобідна Польща“—це слова російського царя,—зазначує далі ця часопись,—які не можуть бути пояснювані інакше, як у їх дословнім значенню“. Гарно співають, але за той спів мабуть прийде ся платити свою самостійністю, пониженнем, шануванням столипінського галстука та чого доброго прийде ся відвідати Полякам своїх земляків, що тисячами гинуть за те, що бороли ся за польський народ.

ФРАНЦУЗЬКО-КИТАЙСЬКИЙ СПР.

На днях, як доносить „Нове Время“ полагоджено непорозуміння між Французами та Китайцями ізза участка Лоасікай, (розміром у 59 дес.) який Французи мали під концесією (себ то мали дозвіл на господарювання на ньому), але вони захватили його цілком у свої руки. Тоді,—як каже „Нове Время“, покинули Французвів не тілько прислужники, робітники й мастерові, але й служачі на фірмах, конторах і ін. У відношенню небагатьох, що лишили ся на службі в Французів, були заланування й самосуд. Три Китайці, що лишили ся на службі в Французів, були піймані товпою й проведені по цілому китайському містові з бійкою й порушенням над цими „зрадниками й продавцями вітчини“.

При помочи російського посла має бути погоджено цей спір в такий спосіб:

„Кусок землі, що зветься Лаоскай і за який сваряться і який належить до французької концесії в Тяньцзіні й занятий Францурами силою, повинен бути вернений китайським властям через два тижні по заключенню „согласія“, що розрішить спір. Управа всіми ділами лаоскайського куска землі покладається на світ із 3 лиць: генерал-губернатора провінції Чжілі, яко предсідателя союза і двох членів—Француза й Китайця!..

Подавши цю вістку, „Нове Время“ мов би мимоходом подає про це, бо неловко було б не піддерживати свого приятеля.

Гарно визволяють народів: у їх власній хаті беруть силою, а то, щоб дома помилували!

ВІЙНА.

ЗАХІДНИЙ ФРОНТ.

На цьому фронті значних перемін немає. Час від-часу робляться наступи зі сторони ворогів Німців, але без успіхів. Часто нападають у воздухі то з одної то з другої сторони.

РОСІЙСЬКИЙ ФРОНТ.

На багатьох місцях цього фронту оживлені гарматні бої.

На північ від Крашіна російська війська було взяли окопи полової сторожі, але Німці забрали їх назад. На других становищах були відбиті розвідочні та патрульні команди.

УКРАЇНСЬКИЙ ФРОНТ.

Під час сильних російських наступів на німецькі становища на південь від ойтоцької дороги, вдалося Німцям взяти межи долинами Сусітою і Путною одного офіцера, 230 жовнірів і один скоростріл.

РУМУНСЬКИЙ ФРОНТ.

Російські війська обстрілювали на протязі кількох днів Тульчу й Ізакчею, при чому багато вбито мешканців, передовсім жінок і дітей.

МАКЕДОНСЬКИЙ ФРОНТ.

Малі поодинокі бої.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ФРОНТ.

Знов ожили незначні гарматні бої.

Хроніка таборового життя.

НАШ ПАРЛЯМЕНТ.

17. січня від 7. години вечера в Великій залі відбулося засідання Генеральної Ради, на якому була прочитана і принята $\frac{1}{3}$ частина протокола Установочної ради. На місто вибувших секретаря Генеральної Ради й члена Генеральної контролі вибрано нових.

У звіті з діяльності Генеральної Старшини голова табору подав: Вчора рано відіхали із табору до Росії 104 інвалідів і санітарів.

Зроблено заходи про проведення електричного току для таборового кіна, та про мотор для друкарської машини.

По розпорядженню Командантури в таборі має лишитись тільки 500 люда, плюс друкарі, музиканти, робітники кустарні та переплетні.

На Водохрещення від праці не звільняються інші команди, що роблять поза табором. На Водохрище має бути у 8. бльоці водосвятте і січова парада.

Статут „Українського православного Брацтва у Раштаті“ ухвалило засідання без розбору поодиноких параграфів.

Для уложення проекту нового статуту Генеральної Ради і Старшини вибрана комісія із 5 членів.

У весь час на засіданню був присутнім Капітан фон-Шварц.

ВОДОСВЯТТЕ.

На Хрещення відбулося водосвятте на плац восьмого бльоку.

Хрестний ход із церкви був зроблений в такий спосіб: попереду йшла музика й грава божественні річи, за нею йшла Січ, далі тaborовий хор, пан-отець а потім люди.

Після водосвяття Січ розійшлася, а пан-отець з образами та хоругвами пішов у лазарет до хоріх.

ДРАМАТИЧНЕ ТОВАРИСТВО.

15. січня Драматичне товариство імені І. Тобілевича відбуло своє чергове засідання.

Перевибрали і доповнили членів уряду, який тепер має такий склад: 7 членів управи: голова, його заступник, секретар, скарбник, стаїй режісер, реквізітор і його помішник. Контрольна комісія складається із 3 членів.

Із протокола Контрольної комісії видно було, що книговодство каси і майна поставлено слабувато, тому доручено Контролю зробити для упорядкування цього відповідні кроки і перенести справу зі вступними біллетами. Крім цього в справі організаційній ухвалено: члена, який без уважних причин не приде на З. засідання, виключати із активних членів. Вибрано 2. представників до Генеральної Ради.

Одобрена справа чергових режісерів.

Нагляд і відповідальність за грим артистів доручена т. К—ву а за костюміровку—т. Кр—ву. Обрана із З. членів комісія, для уложення наперед репертуару.

Згідно на те, що товариство має зверх 600 боргу, благодійну виставу на будівлю памятника помершим полоненим, вирішено відкласти на деякий час.

НАЦІОНАЛЬНА СЕКЦІЯ.

16. січня в учительському бараці відбулося засідання таборової Національної секції. Приняли рішення параграфів нового статуту. Вибрали на місце вибувших 4. представників до Генеральної Ради і нового касієра.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СЕМИНАР.

15. січня в учительському бараці відбувся національний семінар, на якому продовжувалася дискусія над рефератом т. І—го „Рідна школа“.

ОТАМАННА СТАРШИНА.

16. січня о 2 годині по обіді Отаманна старшина мала засідання в офицерському бараці. Переглянули січовий статут, який і затверджено з деякими поправками.

